

MFoF:s tillsynsrapport 2021: Barnens Vänner

Innehåll

Sammanfattning.....	3
1. Förutsättningar för tillsyn.....	3
1.1 Pandemin har fortsatt påverkat förutsättningarna för tillsyn	4
1.2 Frågor som blivit särskilt aktuella under 2021.....	4
2. Barnens Vänners verksamhet under året.....	5
2.1 Tillsyn av adoptionsorganisationernas samarbeten med andra länder	5
3. Adoptionsorganisationens ekonomi	6
3.1 Den ekonomiska situationen	7
3.2 Barnens Vänner har ekonomiska medel för avveckling	7
3.3 Redovisning av adoptionsavgifter och kostnader	7
4. MFoF har granskat dokumentation av samtycke i adoptionsakter	7
5. Avveckling av verksamheten.....	9
6. Uppföljning av övriga iakttagelser från föregående års tillsynsrapport.....	10
6.1 Dokumentation och utlämnande av handlingar.....	10
6.2 Barnens Vänners arbete med risker i samarbetsländer	11
6.3 MFoF har inspekterat organisationens arkiv.....	11
6.4 Jämställdhetsarbete	12

Sammanfattning

Barnens Vänner har tidigare beviljats auktorisation för perioden 2018 – 2021 att förmedla internationella adoptioner i Sverige enligt 6 § lag (1997:192) om internationell adoptionsförmedling (LIA). I MFoF:s uppdrag ingår att utöva tillsyn över de auktoriserade adoptionsförmedlingarna. Denna rapport redogör för 2021 års årliga tillsyn.

MFoF har vid tillsynen för år 2021 inte uppmärksammat några omständigheter som medför att Barnens Vänner inte längre uppfyller förutsättningarna för auktorisation enligt LIA och MFoF:s uppställda villkor för adoptionsorganisationens förmedlingsverksamhet (dnr 3.1.1:117/16). MFoF har även den 16 december 2021 beslutat att bevilja Barnens Vänner förnyad auktorisation för tiden den 1 januari 2022 – 31 december 2022 (dnr AD 2021–972).

Rapporten uppmärksammar särskilt:

- Covid-19-pandemin har fortsatt haft en tydlig påverkan på adoptionsverksamheten. Barnens Vänner hade en prognos för 15 adoptioner under året men kunde endast förmedla 10 adoptioner. Det påverkar organisationens ekonomi negativt.
- Vid tillsynsbesöket har MFoF gått igenom akterna för samtliga avslutade adoptioner under perioden den 1 januari – 30 juni 2021. Syftet med aktgranskningen var att få en uppfattning om i vilken omfattning samtycke från föräldrar eller motsvarande hade dokumenterats i organisationens adoptionsakt.
- Barnens Vänner fattade i maj 2021 beslut om avveckling av verksamheten. Anledningen till avvecklingen är minskat antal förmedlade adoptioner.

1. Förutsättningar för tillsyn

MFoF har rätt att inspektera en auktoriserad adoptionsorganisationens verksamhet. Denna rapport sammanfattar den tillsyn som gjorts av Barnens Vänner verksamhet under 2021 samt en granskning av den ekonomiska redovisningen för det avslutade räkenskapsåret 2020-01-01 – 2020-12-31.

För att kunna göra denna tillsyn har MFoF rätt att begära in de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. Den organisation som inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs vid inspektionen. En auktoriserad adoptionsorganisation är även skyldig att skyndsamt meddela MFoF om förändringar i verksamheten i Sverige eller utomlands, eller om förhållanden i utlandet, som kan ha betydelse för förmedlingsverksamheten. Ifall det framkommer brister har MFoF rätt att förelägga organisationen att avhjälpa bristerna. Om föreläggandet inte följs, eller om det av annan anledning finns skäl till det, kan MFoF återkalla auktorisationen. Både auktorisation för att förmedla adoption till Sverige och auktorisation för ett visst land kan, beroende på

omständigheterna i det enskilda fallet, återkallas. De lagliga förutsättningarna för MFoF:s tillsyn och adoptionsorganisationernas skyldigheter framgår av LIA och kommer därför inte redovisas närmare i denna rapport.

MFoF genomför sin tillsyn löpande under året, bland annat i form av enskilda tillsynsärenden och fördjupad tillsyn på områden där behov av särskilt granskning har uppstått. I slutet av året besöker MFoF de respektive adoptionsorganisationerna för ett årligt tillsynsbesök. Myndigheten gör utöver detta normalt sett resor till utvalda ursprungsländer som organisationerna samarbetar med och följer upp situationen i ursprungsländerna genom kontakter med andra centralmyndigheter. Särskilda tillsynsrapporter publiceras för respektive land i samband med dessa resor.

Med anledning av Barnens Vänners beslut om avveckling av verksamheten under 2022 har 2021 års tillsyn inriktat sig på den bedrivna verksamheten under 2021 och organisationens avveckling. Rapporten berör inte eventuella framåtsyftande åtgärder.

I den årliga tillsynsrapporten sammanfattas vad som framkommit under året. Om det vid besöket skulle ha framkommit någon brist kommer denna att redovisas i rapporten.

1.1 Pandemin har fortsatt påverkat förutsättningarna för tillsyn

MFoF genomförde tillsynsbesök hos Barnens Vänner den 25 oktober 2021. MFoF har dock som en följd av pandemin inte kunnat genomföra någon tillsynsresa till något av de länder som adoptionsorganisationen hade auktorisation för under 2021. Barnens Vänner har under 2021 ansökt om förnyad auktorisation för att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige samt för det land de avser förmedla adoptioner från.

Att kunna resa till de länder som adoptionsorganisationen har samarbete med är ett värdefullt verktyg för MFoF i tillsynen och vid prövning av landauktorisationsansökningar. MFoF anser dock, trots de begränsade möjligheterna till resor under 2021, att tillsynsupdraget har kunnat genomföras på ett tillfredsställande sätt.

1.2 Frågor som blivit särskilt aktuella under 2021

MFoF har under 2021 inte tagit emot några klagomål från enskilda rörande Barnens Vänners verksamhet.

MFoF har i samband med tillsynsbesöket gått igenom akterna i samtliga adoptioner som avslutats under perioden den 1 januari – 30 juni 2021. Syftet med aktgranskningen var att få en uppfattning om i vilken omfattning samtycke från föräldrar eller motsvarande hade dokumenterats i organisationens adoptionsakt (se avsnitt 4).

Ett minskat antal förmedlade adoptioner har inneburit att Barnens Vänner beslutat att avveckla sin verksamhet. Vid årsmötet i maj 2021 fattade styrelsen beslut om avveckling, vilket följdes upp vid ett extra årsmöte under hösten 2021. Frågor kring avvecklingen blev en naturlig del av årets tillsynsbesök (se avsnitt 5).

2. Barnens Vänners verksamhet under året

De internationella adoptionerna har sedan några år tillbaka minskat över hela världen samtidigt som de nationella adoptionerna i ursprungsländerna ökar. Under 2021 har pandemin och dess effekter haft fortsatt påverkan på adoptionsverksamheten och organisationens ekonomi.

Barnens Vänner uppger att samarbetet med Taiwan har fungerat väl under pandemin men det har blivit fördröjningar i handläggningen vilket t.ex. har inneburit att familjerna fått vänta på barnbesked längre än normalt. Det har varit svårare att resa till barnens ursprungsländer och kostnaderna för familjerna uppges ha ökat ordentligt. De förlängda adoptionsprocesserna har bidragit till ett färre antal genomförda adoptioner än årets prognos, som enligt budgeten för 2021 låg på 15 adoptioner. Totalt under 2021 förmedlade Barnens Vänner 10 adoptioner, jämfört med 18 under 2020 och 22 året innan det.

På kansliet har Barnens Vänner sedan augusti 2021 tre anställda på två och en halv heltidstjänst, jämfört med tre och en halv heltidstjänst 2020. En av de anställda har valt att avsluta sin anställning hos organisationen.

Barnens Vänner hade 2021 ca 330 medlemsfamiljer.

2.1 Tillsyn av adoptionsorganisationernas samarbeten med andra länder

Barnens Vänner har under 2021 haft auktorisation för att förmedla adoptioner från Hongkong och Taiwan.

MFoF har under året mottagit löpande uppdateringar om Barnens Vänners samarbetsländer. På grund av pandemin har organisationen inte haft möjlighet att genomföra resor till organisationens samarbetsländer, enligt gällande auktorisationsvillkor. Barnens Vänner har en sedan länge upparbetad god relation till organisationer och myndigheter i samarbetsländerna. Denna har gjort det möjligt att bibehålla ett nära samarbete, trots uteblivna besök. Organisationen har haft en löpande kommunikation med MFoF om möjligheten att genomföra resor till ursprungsländerna, och utifrån rådande omständigheter har myndigheten godkänt att organisationen frångår auktorisationsvillkoren i denna del.

Under 2021 har Barnens Vänner ansökt om förnyad landauktorisering för Taiwan. Organisationen har fortsatt samarbete med organisationerna St Lucy och Cathwel Service. Eftersom frågor kopplade till respektive land kommer tas upp och granskas i och med auktorisationsförfarandet berör denna rapport inte landspecifika frågor.

Barnens Vänner har inte ansökt om förnyad auktorisation för Hongkong och tidigare auktorisation löpte därför ut den 31 december 2021. Organisationen saknar därmed möjlighet att förmedla adoptioner från Hongkong efter den 31 december 2021.

Organisationen har en skyldighet att skyndsamt meddela MFoF om förändringar i politiska,

juridiska eller andra förhållanden i utlandet som kan ha betydelse för förmedlingsverksamheten (8 a LIA).

3. Adoptionsorganisationens ekonomi

MFoF:s tillsyn av adoptionsorganisationers ekonomi omfattar främst det senast avslutade räkenskapsåret, i detta fall 2020-01-01 – 2020-12-31. MFoF har granskat bland annat de legala förutsättningarna för auktorisation, nämligen att organisationen förmedlar adoptioner utan vinstintresse och att organisationen redovisar kostnader i det andra landet och hur dessa fördelar sig. Den ekonomiska tillsynen omfattar även de ekonomiska förutsättningarna enligt uppställda auktorisationsvillkor, det vill säga hantering av klientmedel, särredovisning av fonder och avsättningar och att organisationen har ekonomiska medel för en eventuell egen avveckling.

Uppgifter om adoptionsorganisationernas ekonomi för innevarande tillsynsår, i detta fall 2021, tas även i beaktande men då främst utifrån det uppställda auktorisationsvillkoret att organisationen måste ha ekonomiska medel för en egen avveckling.

En adoptionsorganisation får inte vara vinstdrivande. Vidare gäller att annan verksamhet som adoptionsorganisationerna bedriver, exempelvis biståndsverksamhet, inte får äventyra förtroendet för adoptionsförmedlingsverksamheten. Det innebär att annan verksamhet måste hållas ekonomiskt skild från adoptionsverksamheten och redovisas separat.

Organisationerna måste, om inte annat avtalats, vid varje tillfälle kunna betala tillbaka medel som en sökande har inbetalat samt hålla sådana medel skilda från egna medel. För att kunna bedriva en förmedlingsverksamhet, där plötsliga förändringar i utlandet kan få stor påverkan på förmedlingsverksamheten, har adoptionsorganisationerna också fonder, bland annat för att täcka oförutsedda kostnader i utlandet och för att kunna göra utvecklingssatsningar i nya samarbetsländer.

Adoptionsorganisationernas förmedlingsverksamhet finansieras främst av adoptionsavgifter men också av statsbidrag som fördelas av MFoF. Under 2021 beviljades Barnens Vänner statsbidrag med 200 000 kronor som stöd till arbetet med adoptionsförmedling.¹ Med anledning av covid-19-pandemin beslutade regeringen i november 2021 om ett särskilt statsbidrag till följd av pandemin. Syftet med statsbidraget, som MFoF ansvarade för att fördela och betala ut, var att säkerställa att barn som redan har matchats med adoptivföräldrar kunde förenas med sin nya familj. Barnens Vänner ansökte inte om detta statsbidrag.

Eftersom adoptionsverksamheten i huvudsak är avgiftsfinansierad innebär nedgången i antalet förmedlade adoptioner att intäkterna har minskat, samtidigt som kostnaderna inte har minskat i samma grad. Kostnaderna påverkas mindre av minskningen då

¹ Förutsättningar för statsbidrag regleras av förordningen (2008:1239) om statsbidrag till auktoriserade adoptionssammanslutningar och till riksorganisationer för adopterade (statsbidragsförordningen)

adoptionsorganisationen har fasta kostnader för verksamhetsdrift och för att upprätthålla samarbetet med sina adoptionskontakter i ursprungsländerna. När adoptionerna blir färre delas kostnaderna på färre adoptionssökande.

3.1 Den ekonomiska situationen

Covid-19-pandemin har fortsatt haft en tydlig påverkan på organisationens ekonomi. Uteblivna möjligheter att resa till andra länder har medfört att organisationen har kunnat avsluta färre adoptioner än budgeterat. Av budgeten för 2021 framgår att Barnens Vänner inför året hade budgeterat för 15 adoptioner men vid årsskiftet hade organisationen endast kunnat avsluta 10 adoptioner, jämfört med 18 adoptioner 2020.

3.2 Barnens Vänner har ekonomiska medel för avveckling

Med anledning av organisationens beslut om avveckling har MFoF haft anledning att särskilt titta närmare på hur väl Barnens Vänner uppfyller kravet på att ha ekonomiska medel för avveckling. MFoF har därför bland annat efterfrågat en plan för avveckling och en specifikation på vad en avveckling beräknas kosta. Efter att ha gått igenom underlaget konstaterar MFoF att organisationen har en ekonomisk plan för avveckling och ekonomiska medel att uppfylla planen.

Som ett mått på den finansiella styrkan och soliditeten används relationen mellan eget kapital (balanserad vinst/förlust, årets resultat, fonder och avsättning) och verksamhetens kostnader. Eftersom 50 procent av Barnens Vännerns intäkter de senaste två åren härrör från adoptioner från ett land bör det egna kapitalet uppgå till minst 50 procent av verksamhetens kostnader. Organisationens egna kapital uppgår till 65 procent av kostnaderna och MFoF anser därför att de har ekonomiska medel att uppfylla sin plan för avveckling.

3.3 Redovisning av adoptionsavgifter och kostnader

MFoF strävar efter större enhetlighet och ökad transparens när det gäller adoptionsorganisationens redovisning av adoptionsavgifter och kostnader, både i Sverige och i utlandet. Det ska tydligt framgå hur avgifterna används av den utländska adoptionskontakten för att MFoF ska kunna göra en bedömning av kostnaderna i utlandet.

Vid granskning av den ekonomiska redovisning Barnens Vänner har skickat till MFoF har myndigheten kommit fram till att organisationen redovisar adoptionsavgifter och kostnader i enlighet med de krav MFoF ställt upp.

4. MFoF har granskat dokumentation av samtycke i adoptionsakter

MFoF hade inför tillsynsbesöket informerat organisationen att en aktgranskning skulle genomföras. Vid besöket hade Barnens Vänner ombetts förbereda genom att ta fram samtliga adoptionsakter där adoptionen hade avslutats mellan perioden den 1 januari - 30 juni 2021. Granskningen genomfördes på plats hos organisationen.

Aktgranskningen har genomförts i syfte att MFoF skulle få en uppfattning om i vilken omfattning samtycke från föräldrar eller motsvarande hade dokumenterats i organisationens adoptionsakt. Totalt hade 58 adoptioner avslutats under den aktuella perioden, varav Barnens Vänner hade förmedlat sex stycken.

Innan ett barn adopteras till Sverige utreds dess bakgrund för att fastställa att det finns behov av adoption. I vissa fall är det föräldrarna som överlämnar barnet för adoption. I dessa fall kan det finnas underskrivna dokument där föräldrarna ger sitt samtycke till att barnet adopteras bort. Föräldrars samtycke kan även inhämtas på annat sätt, exempelvis genom att infinna sig i domstol. Förfarandet skiljer sig ofta åt mellan de olika länderna.

I andra fall har barnet inga kända föräldrar som kan ge samtycke. Föräldrarna kan ha övergett barnet eller vara avlidna. Barnet kan också ha påträffats ensamt och familjen har inte gått att finna. I dessa fall är det ofta myndigheterna som efter viss utredning bedömer att barnet är tillgängligt för adoption. Myndigheterna kan utse någon, eller förordna sig själva som tillfällig vårdnadshavare för barnet. Även detta tillvägagångssätt skiljer sig åt länder emellan.

Även om det vid en adoption finns ett underskrivet samtycke från föräldrarna, eller ett beslut från myndighet att barnet kan adopteras, är det inte alltid som ursprungslandets myndigheter väljer att skicka en kopia av dokumentet till den svenska adoptionsorganisationen. Om en sådan handling inte finns i den svenska adoptionsorganisationens akt behöver det alltså nödvändigtvis inte betyda att samtycke eller motsvarande saknas.

Vid aktgranskningen utgick MFoF ifrån bl.a. dessa frågeställningar:

- På vilken grund har barnet blivit aktuellt för adoption: Har barnet överlämnats av föräldrar? Har barnet övergivits/upphittats? Har föräldrarna frångått vårdnaden?
- Om barnet har överlämnats av föräldrar: Finns underskrivet samtycke i akten? Om det inte finns, framgår av andra handlingar i akten att ett sådant samtycke lämnats?
- Om barnet är övergivet/upphittat/omhändertaget: Vem har samtyckt till adoption eller bedömt barnet tillgängligt för adoption? Finns handlingen i akten? Om inte, framgår av andra handlingar i akten att handlingen finns?

Vid tillsynsbesöken gick MFoF igenom de på förhand utvalda akterna. Akterna varierade i omfattning och innehåll beroende på land, adoptionsorganisationernas rutiner för dokumentation och vilken landansvarig hos organisationen som hanterat akten. Det krävdes relativt ingående kunskap om de olika ursprungsländerna och dess adoptionsförfaranden för att kunna identifiera vilken handling som innehöll den eftersökta informationen. I några fall har det inte varit möjligt för MFoF att på plats kunna bedöma grunden för adoptionen. I dessa fall har det dock framgått av akten att modern varit känd. I vissa fall hade en förälder gett samtycke initialt och därefter avvikit vilket lett till att barnet så småningom förklarats övergivet. Vissa akter innehöll dokumentation på språk som MFoF:s utredare inte behärskade. Någon bedömning av innehållet i dessa akter har därför inte kunnat göras.

För de adoptioner Barnens Vänner har förmedlat under den utvalda perioden har MFoF kunnat konstatera att det är vanligast att föräldrar överlämnat barnet för adoption och att samtycke från föräldrar då även finns dokumenterat i akten.

Eftersom det varit ett begränsat antal ärenden som granskats - i vissa fall har endast en adoption avslutats från ett visst land under den aktuella perioden - kommer MFoF inte redovisa någon statistik från granskningen. Dels för att inte enskilda ska kunna identifieras, dels för att underlaget är så begränsat att det är svårt att dra säkra slutsatser.

5. Avveckling av verksamheten

Barnens Vänner fattade i maj 2021 beslut om avveckling av verksamheten, vilket följdes upp vid ett extra årsmöte under hösten 2021. Anledningen till avvecklingen är minskat antal förmedlade adoptioner. MFoF har ett särskilt ansvar i sådana här situationer och har sedan beslutet om avvecklingen fört en nära dialog med Barnens Vänner. Organisationen har upprättat en avvecklingsplan, tidsplan samt specifikation på vad avvecklingen beräknas kosta. Avvecklingen av förmedlingsverksamheten ska enligt plan genomföras i slutet av maj 2022. En anställd på kansliet, revisor och styrelse kommer dock även efter maj att arbeta kvar en tid. Organisationen planerar för ett extra årsmöte under oktober/november 2022 för att fastställa räkenskaperna för 2022.

Av organisationens verksamhetsberättelse för perioden den 1 januari – 31 december 2020 framgår att styrelsen, sedan flera år tillbaka, tillsammans med kanslipersonalen, har arbetat med att försöka hålla nere kostnaderna i verksamheten. Detta har delvis varit framgångsrikt, men det finns kostnadsposter som de inte kunnat påverka, bland annat kostnader i utlandet. En faktor som ytterligare påverkat den ekonomiska situationen är det minskade antal adoptioner. Eftersom förmedlingsverksamheten är den enda intäktskällan påverkas resultatet negativt av färre förmedlade adoptioner.

För att få en balans i ekonomin skulle Barnens Vänner behöva förmedla minst 25 adoptioner per år och för att komma upp i den volymen behöver minst 30 familjer per år påbörja sin adoptionsprocess. Med 15 förmedlade adoptioner per år skulle administrationsavgiften behövas höjas till ca 170 000 kr och med 10 förmedlade adoptioner per år skulle avgiften bli ca 250 000 kr/familj, vilket organisationens styrelse inte ser som rimligt.

Barnens Vänner förhoppning var att, innan den 31 december 2021 då dåvarande auktorisation löpte ut, kunna slutföra adoptionerna för alla familjer som är i pågående process. En ny auktorisationsansökan lämnades in till MFoF för att kunna avsluta de processer som inte hunnit avslutats innan december 2021. MFoF har den 16 december 2021 beviljat Barnens Vänner auktorisation till och med den 31 december 2022. Barnens Vänner ambition är att kunna avveckla organisationen på ett etiskt och bra sätt. Organisationen önskar kunna avsluta de processer där familjer har fått barnbesked.

Frågor kring avvecklingen blev en naturlig del av årets tillsynsbesök. Vid besöket gick

avvecklingsplan och tidsplan igenom. Barnens Vänner berättade om det pågående arbetet kring avvecklingen. MFoF kan konstatera att Barnens Vänner följer planen väl och att organisationen har ekonomiska medel för avvecklingen.

Barnens Vänner har, tillsammans med Cathwel Service, St Lucy och Adoptionscentrum, kommit överens om att Adoptionscentrum tar över de ärenden där familjerna inte hinner slutföra sina adoptionsprocesser via Barnens Vänner. De administrationsavgifter som familjerna har hunnit betala till Barnens Vänner kommer räknas av från Adoptionscentrums adoptionsavgift. De familjer som ännu inte fått barnbesked kommer få halva administrationsavgiften återbetald. Adoptionscentrum kommer också, för de familjer som har skrivit på fullmakt, ta över ansvaret för den uppföljningsrapportering som återstår i avslutade adoptioner för tidigare och nuvarande samarbetsland. De familjer som valt att inte skriva på fullmakt ansvarar själva för den kvarvarande uppföljningsrapporteringen.

Prognosen är att Barnens Vänner hinner avsluta en adoption till, men förhoppningen är att två familjer ska hinna komma hem med sina barn. En familj med barnbesked och fyra familjer som ännu inte fått barnbesked har överlämnats till Adoptionscentrum.

Barnens Vänner har haft kvar akter gällande adoptioner från Taiwan på kontoret. Barnens Vänner har efter tillsynsbesöket levererat samtliga adoptionsakter gällande adoptioner från Taiwan till MFoF för förvaring. Hos Adoptionscentrum finns en digital kopia av de adoptionsakter där familjerna valt att låta Adoptionscentrum ansvara för att förmedla de uppföljningsrapporter som återstår. Akter som inte avser ett adoptionsärende kommer levereras till MFoF efter sommaren. De akter som Barnens Vänner sedan innan har levererat till Riksarkivet i Härnösand kommer efter sommaren att levereras till MFoF för förvaring.

6. Uppföljning av övriga iakttagelser från föregående års tillsynsrapport

6.1 Dokumentation och utlämnande av handlingar

MFoF har under flera år tittat närmare på organisationens dokumentation och utlämnande av handlingar. Att organisationen arbetar på ett strukturerat och transparent sätt med dessa frågor är viktigt för förtroendet för verksamheten hos de adopterade.

Vid tidigare tillsynsbesök har Barnens Vänner uppgett att de inte upplevde några problem att avgöra vilka handlingar som ska lämnas ut till den enskilde, att samtal fördes med den som ville ta del av handlingar och att denne regelmässigt varit nöjd med de handlingar som Barnens Vänner bedömt ska lämnas ut. Om det skulle uppstå en situation då Barnens Vänner inte lämnar ut handlingar som den enskilde vill ha del av, kommer de att överlämna ärendet till MFoF för prövning. Vid besöken har det vidare framkommit att organisationen inte anser att medgivandeutredningen rör den adopterade och därför aldrig lämnas ut.

Under 2021 har Barnens Vänner haft två ärenden om utlämnande av kopia av akt. Inget av dessa ärenden har lämnats över till MFoF för prövning av sekretessfrågan. Barnens

Vänner har inga skriftliga rutiner för hur utlämnandet ska hanteras. När organisationen får en begäran om utlämnande av handlingar läser de igenom samtliga dokument för att se om akten innehåller något som kan antas vara stötande eller obehagligt. I båda fallen har Barnens Vänner bedömt att handlingarna kan lämnas ut.

Vid årets tillsynsbesök har Barnens Vänner uppgett att de numera muntligen informerar den enskilde vilka handlingar som finns i akten och att de även har börjat erbjuda den enskilda att ta del av medgivandeutredningen, men ingen har hittills varit intresserad av den. MFoF har tidigare uppmanat Barnens vänner att skriftligen dokumentera eventuella överenskommelser men någon sådan dokumentation sker inte.

MFoF ser positivt på de förändringar som Barnens Vänner har vidtagit.

6.2 Barnens Vänners arbete med risker i samarbetsländer

Ett effektivt antikorrupsionsarbete är en viktig förutsättning för auktorisation för att förmedla adoptioner från andra länder. MFoF har under flera år tittat närmare på organisationens arbete med dessa frågor.

Under 2021 tog MFoF fram nya ansökningsblanketter för sverigeauktorisering. De nya blanketterna har ett större fokus på riskanalyser. Barnens Vänner uppgav vid tillsynsbesöket att de nya blanketterna gav anledning till djupare informationssökning för organisationen, t.ex. försökte de ta reda på om det fanns korrupsionsrapporter att tillgå. Barnens Vänner förde även en dialog med Adoptionscentrum i frågan.

Barnens Vänner tycker att det trots pandemin har fungerat väl med riskanalyser. Organisationen har ett långt samarbete med Taiwan och upplever att organisationer och myndigheter i landet är transparenta och delar med sig av information.

MFoF har vid tillsynen inte uppmärksammat särskilda brister i organisationen riskarbete.

6.3 MFoF har inspekterat organisationens arkiv

MFoF har i tillsynsarbetet under de senaste åren fokuserat på dokumentation, arkivering och utlämnande av kopia av akt. MFoF har under årets tillsyn följt upp arbetet med organisationens arkiv genom att genomföra syn av organisationens arkivutrymmen.

Under 2021 gällde de villkoren för adoptionsorganisationens förmedlingsverksamhet som MFoF beslutat den 13 mars 2017. Enligt dessa villkor ska handlingar förvaras så att obehöriga inte kan ta del av dem. I och med att ny sverigeauktorisering beviljades för Barnens Vänner kommer även nya villkor för organisationens förmedlingsverksamhet att gälla. De nya villkoren, som började gälla den 1 januari 2022, ställer högre krav på bl.a. arkivsäkerheten. Vid tillsynsbesöket genomförde MFoF syn av organisationens arkivutrymmen för att kunna uppmärksamma eventuella brister utifrån gällande villkor för 2021. Med anledning av Barnens Vänners kommande avveckling pågick ett arbete med att flytta organisationens arkiv varför något större fokus inte lades på de nya villkoren.

Vid tillsynsbesöket kunde MFoF se att organisationens arkiv var ordnat på ett tillförlitligt sätt och gav intryck av struktur och ordning och reda. MFoF har vid tillsynen inte uppmärksammat särskilda brister i arkivsäkerheten.

6.4 Jämställdhetsarbete

MFoF arbetar för ett jämlikt och jämställt föräldraskap. Som ett led i det arbetet har myndigheten lyft frågan hur Barnens Vänner arbetar med jämställdhet.

Barnens Vänner bedriver idag inte något strukturerat jämställdhetsarbete. Vid tillsynsbesöket framkom att Barnens Vänner aktivt arbetar med frågor om jämställdhet i kontakten med adoptivföräldrarna.

MFoF har vid tillsynen inte uppmärksammat särskilda brister i jämställdhetsarbetet.